Şirket Varlığı Satışında Genel Kurul

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Anayasa Mahkemesi Genel Kurul (Norm Denetimi)	13.05.2026	Ret

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2025/226	2026/112	TTK 408/2-f, TTK 374, SPKn 23, Anayasa 5, Anayasa 35, Anayasa 48

ÖZET

Anonim şirkette önemli miktarda şirket varlığının toptan satışını genel kurulun devredilemez yetkisi sayan TTK 408/2-f Anayasa'ya aykırı bulunmadı; kuralın pay sahiplerinin yatırım değerini koruduğu, öngörülebilir olduğu ve üçüncü kişilerin tazminat isteyebileceği belirtildi.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/onemli-sirket-varligi-satisi-genel-kurul-aym-2026-112/ →

Karar metni

Anayasa Mahkemesi Kararlar Bilgi Bankası sisteminde yayımlandığı hâliyle aktarılmıştır. Heyet, raportör ve vekil adları derlemeye alınmamıştır.

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı: 2025/226

Karar Sayısı: 2026/112

Karar Tarihi: 13/5/2026

R.G. Tarih - Sayı: 5/8/2026-33331

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN: Alanya Asliye Ticaret Mahkemesi

İTİRAZIN KONUSU: 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu’nun 408. maddesinin (2) numaralı fıkrasının (f) bendinin Anayasa’nın 2., 13., 35. ve 48. maddelerine aykırılığı ileri sürülerek iptaline ve yürürlüğün durdurulmasına karar verilmesi talebidir.

OLAY: Tapu iptal ve tescil talebiyle açılan davada itiraz konusu kuralın Anayasa’ya aykırı olduğu kanısına varan Mahkeme, iptali için başvurmuştur.

I. İPTALİ İSTENEN KANUN HÜKMÜ

Kanun'un itiraz konusu kuralın da yer aldığı 408. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"B) Görev ve yetkileri / MADDE 408- (1) Genel kurul, kanunda ve esas sözleşmede açıkça öngörülmüş bulunan hâllerde karar alır. (2) Çeşitli hükümlerde öngörülmüş bulunan devredilemez görevler ve yetkiler saklı kalmak üzere, genel kurula ait aşağıdaki görevler ve yetkiler devredilemez: ... f) Önemli miktarda şirket varlığının toptan satışı. ..."

II. İLK İNCELEME

1. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü hükümleri uyarınca 6/11/2025 tarihinde yapılan ilk inceleme toplantısında dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine, yürürlüğü durdurma talebinin esas inceleme aşamasında karara bağlanmasına OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

III. ESASIN İNCELENMESİ

2. Başvuru kararı ve ekleri, Raportör tarafından hazırlanan işin esasına ilişkin rapor, itiraz konusu kanun hükmü, dayanılan ve ilgili görülen Anayasa kuralları ve bunların gerekçeleri ile diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

A. Genel Açıklama

3. 6102 sayılı Kanun'un 124. maddesinin (1) numaralı fıkrasında ticaret şirketlerinin kollektif, komandit, anonim, limited ve kooperatif şirketlerden ibaret olduğu belirtilmiş; (2) numaralı fıkrasında anonim, limited ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketler sermaye şirketleri olarak sayılmıştır.

4. Anılan Kanun'un 329. maddesinin (1) numaralı fıkrasında anonim şirketin sermayesi belirli ve paylara bölünmüş olan, borçlarından dolayı yalnızca mal varlığıyla sorumlu bulunan şirket olduğu belirtilmiştir. Söz konusu maddenin (2) numaralı fıkrasında pay sahiplerinin sadece taahhüt etmiş oldukları sermaye paylarıyla şirkete karşı sorumlu oldukları düzenlenmiştir.

5. Kanun'un 331. maddesinin (1) numaralı fıkrasında ise anonim şirketlerin, kanunen yasaklanmamış her türlü ekonomik amaç ve konular için kurulabileceği hükme bağlanmıştır. 6. 365. maddenin (1) numaralı fıkrasında anonim şirketin, yönetim kurulu tarafından yönetileceği ve temsil olunacağı, Kanun'daki istisnai hükümlerin ise saklı olduğu belirtilmiştir.

7. 370. maddenin (1) numaralı fıkrasında da esas sözleşmede aksi öngörülmemiş veya yönetim kurulu tek kişiden oluşmuyorsa temsil yetkisinin, çift imza ile kullanılmak üzere yönetim kuruluna ait olduğu, (2) numaralı fıkrasında yönetim kurulunun temsil yetkisini bir veya daha fazla murahhas üyeye veya müdür olarak üçüncü kişilere devredebileceği ancak en az bir yönetim kurulu üyesinin temsil yetkisine sahip olmasının şart olduğu öngörülmüştür.

8. 371. maddenin (1) numaralı fıkrasında temsile yetkili olanların şirketin amacına ve işletme konusuna giren her tür işi ve hukuki işlemi şirket adına yapabileceği, bunun için şirket unvanını kullanabileceği, kanuna ve esas sözleşmeye aykırı işlemler dolayısıyla şirketin rücu hakkının saklı olduğu düzenlenmiştir.

9. 374. maddenin (1) numaralı fıkrasında yönetim kurulunun ve kendisine bırakılan alanda yönetimin -kanun ve esas sözleşme uyarınca genel kurulun yetkisinde bırakılmış bulunanların dışında- şirketin işletme konusunun gerçekleştirilmesi için gerekli olan her çeşit iş ve işlem hakkında karar almaya yetkili olduğu belirtilmiştir.

10. 375. maddenin (1) numaralı fıkrasında da yönetim kurulunun devredilemez ve vazgeçilemez görev ve yetkilerine yer verilmiştir.

11. Batıl yönetim kurulu kararlarının düzenlendiği 391. maddenin (1) numaralı fıkrasında yönetim kurulunun kararının batıl olduğunun tespitinin mahkemeden istenebileceği belirtilmiş, anılan fıkranın (d) bendinde diğer organların devredilemez yetkilerine giren ve bu yetkilerin devrine ilişkin kararların batıl olduğu hükme bağlanmıştır.

12. 407 ila 451. maddelerde anonim şirket genel kuruluna ilişkin hükümlere yer verilmiştir. 407. maddenin (1) numaralı fıkrasının birinci cümlesinde pay sahiplerinin şirket işlerine ilişkin haklarını genel kurulda kullanacakları belirtilmiştir. 408. maddenin (1) numaralı fıkrasında da genel kurulun kanunda ve esas sözleşmede açıkça öngörülmüş bulunan hâllerde karar alacağı hükme bağlamıştır.

B. Anlam ve Kapsam

13. 6102 sayılı Kanun'un 408. maddesinin (2) numaralı fıkrasının itiraz konusu (f) bendinde önemli miktarda şirket varlığının toptan satışı anonim şirket genel kurulunun devredilemez görev ve yetkileri arasında sayılmıştır. Buna göre anonim şirkette önemli miktarda şirket varlığının toptan satışı için genel kuruldan karar alınması gerekmektedir.

14. İtiraz konusu kural kapsamında belirtilen şirket varlığının anonim şirketi oluşturan unsurların ekonomik değerini ifade ettiği anlaşılmaktadır. Bu kapsamda adli yargı uygulamasında devre konu varlığın önemli miktarda şirket varlığı oluşturup oluşturmadığı, ilgili varlığın değeriyle birlikte anonim şirketin tek mal varlığı olup olmadığı, devre konu malvarlığının şirketin asli faaliyetini yürütmesini imkânsız kılacak ve tasfiyesine yol açacak ölçüde bir toplam oluşturup oluşturmadığı gibi ölçütler gözetilerek belirlenmektedir (bu yöndeki kararlar arasından bkz. Yargıtay 11. Hukuk Dairesi, E.2020/8038, K.2022/4957, 16/6/2022; E.2022/3213, K.2023/5564, 4/10/2023; E.2024/3621, K.2025/3752, 28/5/2025).

15. Bununla birlikte Yargıtay kararlarında yalnızca satış işlemi veya mülkiyetin devri sonucunu doğuran işlemler için değil önemli miktarda şirket varlığını konu edinen rehin sözleşmesi, üst hakkı ve kiracılık hakkının devrine ilişkin sözleşmeler yönünden de kural uyarınca genel kurul kararı alınması gerektiği belirtilmiştir (bkz. Yargıtay 11. Hukuk Dairesi, E.2013/15541, K.2014/17625, 14/11/2014; E.2022/7148, K.2024/1308, 21/2/2024; E.2015/7520, K.2015/9356, 16/9/2015).

16. Yargı genel kurul kararı alınmaksızın önemli miktarda şirket varlığının toptan satışı hâlinde yapılan işlemin geçersiz olduğu kabul edilmektedir (bu yöndeki kararlar arasından bkz. Yargıtay 11. Hukuk Dairesi, E.2024/3621, K.2025/3752, 28/5/2025). Buna göre genel kurul kararı alınmaksızın şirketin önemli miktarda şirket varlığının toptan devredilmesi sonucunu doğuran işlemler geçersiz olduğu için hüküm ve sonuç doğurmayacaktır. Dolayısıyla kural kapsamında anonim şirket genel

kurulu kararı olmaksızın yapılan işlemin tarafı olan üçüncü kişilerin bu işlem dolayısıyla hak sahibi olması mümkün olmayacaktır.

C. İtirazın Gerekçesi

17. Başvuru kararında özetle; itiraz konusu kuralla anonim şirketlerin önemli miktarda şirket varlığının satışı için genel kurul kararı aranmasının şirketlerin idari özgürlüğünü önemli ölçüde sınırladığı, önemli miktar kavramının nesnel bir ölçüte bağlanmadığı, hangi işlemler için genel kurul kararının gerektiğinin belirsiz olduğu, bu durumun hukuki işlemlerin akıbetini öngörülemez hâle getirdiği, kişilerin sözleşmeye konu varlığın önemli miktarda olup olmadığını bilmelerinin her zaman mümkün olmaması nedeniyle üçüncü kişilerin de sözleşme özgürlüğünün sınırlandığı, önemli miktarda varlığın satışı için genel kurul onayının aranmasının ticari işlemlerde yavaşlamaya, fırsat kaybına ve zarara neden olduğu belirtilerek kuralın Anayasa'nın 2., 13., 35. ve 48. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

Ç. Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

18. 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 43. maddesi uyarınca kural, ilgisi nedeniyle Anayasa'nın 5. maddesi yönünden de incelenmiştir.

19. Anayasa'nın 35. maddesinde "Herkes, mülkiyet ve miras haklarına sahiptir./Bu haklar, ancak kamu yararı amacıyla, kanunla sınırlanabilir./ Mülkiyet hakkının kullanılması toplum yararına aykırı olamaz." denilmek suretiyle mülkiyet hakkı güvenceye bağlanmıştır.

20. Mülkiyet hakkı ekonomik değer ifade eden ve değeri parayla ölçülebilen her türlü mal varlığı hakkını kapsamaktadır. Bu bağlamda mülkiyet hakkı, maddi varlığı bulunan taşınır ve taşınmaz mal varlığını kapsadığı gibi maddi bir varlığı bulunmayan hak ve alacakları da içermektedir (AYM, E.2024/8, K.2024/126, 27/6/2024, §§ 10, 11).

21. Anayasa'nın anılan maddesinde bir temel hak olarak güvence altına alınan mülkiyet hakkı kişiye -başkasının hakkına zarar vermemek ve kanunların koyduğu sınırlamalara uymak koşuluyla- sahibi olduğu şeyi dilediği gibi kullanma ve ondan tasarruf etme, onun semerelerinden yararlanma imkânı verir (AYM, E.2022/128, K.2023/136, 26/7/2023, § 18; B. No: 2013/817, 19/12/2013, § 32).

22. Öte yandan Anayasa'nın 5. maddesi insanın maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamayı devletin temel amaç ve görevleri arasında saymıştır. Devlet, kişilerin mülkiyet hakkından tam anlamıyla yararlanabilmeleri ve etkili bir şekilde mülkiyet hakkının korunması amacıyla yasal, idari, mali, yargısal ve diğer önlemleri almak zorundadır.

23. Anayasa'nın 35. maddesinde bir temel hak olarak güvence altına alınan mülkiyet hakkının etkili bir şekilde korunabilmesi yalnızca devletin bu hakka müdahaleden kaçınmasıyla sağlanamaz. Anayasa'nın 5. ve 35. maddeleri uyarınca devletin mülkiyet hakkının korunmasına ilişkin pozitif yükümlülükleri de bulunmaktadır. Bu pozitif yükümlülükler bazı durumlarda özel kişiler arasındaki uyuşmazlıklar da dâhil olmak üzere mülkiyet hakkının korunması için belirli tedbirlerin alınmasını

gerekli kılar (AYM, E.2021/82, K.2022/167, 29/12/2022, § 17; E.2019/11, K.2019/86, 14/11/2019, § 13; B. No: 2013/7842, 17/2/2016, §§ 39, 40).

24. Ayrıca Anayasa'nın "Çalışma ve sözleşme hürriyeti" başlıklı 48. maddesinin birinci fıkrasında "Herkes, dilediği alanda çalışma ve sözleşme hürriyetlerine sahiptir. Özel teşebbüsler kurmak serbesttir." denilmek suretiyle çalışma özgürlüğünün bir parçası olan teşebbüs özgürlüğü herkes yönünden güvenceye bağlanmıştır. Teşebbüs özgürlüğü, her gerçek veya özel hukuk tüzel kişisinin tercih ettiği alanda iktisadi-ticari faaliyette bulunmak üzere teşebbüs kurabilmesini, dilediği mesleki faaliyete girebilmesini ve faaliyeti ile mesleğini devletin veya üçüncü kişilerin müdahalesi olmaksızın dilediği biçimde yürütebilmesini ifade etmektedir (AYM, E.2023/136, K.2024/127, 27/6/2024, § 8; E.2015/34, K.2015/48, 13/5/2015).

25. Anayasa'nın 48. maddesinin ikinci fıkrasında "Devlet, özel teşebbüslerin millî ekonominin gereklerine ve sosyal amaçlara uygun yürümesini, güvenlik ve kararlılık içinde çalışmasını sağlayacak tedbirleri alır." düzenlemesine yer verilmiştir. Kişilerin teşebbüs özgürlüğünün gerçek anlamda ve etkili şekilde korunabilmesi yalnızca devletin müdahaleden kaçınmasına bağlı bulunmayıp aynı zamanda üçüncü kişilerin müdahaleleri veya özel kişiler arasındaki uyuşmazlıklar da dâhil olmak üzere bazı durumlar için belirli tedbirlerin alınmasını da gerektirebilir.

26. İtiraz konusu kural uyarınca anonim şirketin önemli miktardaki mal varlığı unsurlarının toptan satışına ilişkin işlemlerin genel kurul kararıyla yapılmasının zorunlu tutulması şirketin mal varlığı üzerinde tasarrufta bulunma serbestîsini etkilemekte olup kuralın mülkiyet hakkı ile teşebbüs özgürlüğüyle bağlantılı olduğu anlaşılmaktadır.

27. Diğer yandan kural kapsamında önemli miktarda şirket varlığının genel kurul kararı alınmaksızın devredilmesi hâlinde yapılan işlemin geçersiz sayılmasının üçüncü kişilerin sözleşme özgürlüğünü etkileyeceği açıktır. Dolayısıyla kuralın sözleşme özgürlüğüyle de ilgisi bulunmaktadır.

28. Şirketin ve pay sahiplerinin teşebbüs özgürlüğünün gerçek anlamda korunabilmesi şirket varlığının korunmasıyla mümkündür. Önemli miktarda şirket varlığı üzerinde genel kurulun iradesi dışında tasarrufta bulunulmasına imkân tanınmasının şirketin varlığının ve faaliyetlerinin devamlılığı ile pay sahiplerinin menfaatlerinin korunması yönünden birtakım sakıncaları doğurabileceği açıktır. Dolayısıyla söz konusu sakıncaların giderilmesi için birtakım tedbirlerin alınması gerekli olabilir.

29. Bu kapsamda önemli miktarda şirket varlığı üzerinde tasarrufta bulunulması için pay sahiplerinden oluşan genel kuruldan karar alınmasını zorunlu gören kuralla, söz konusu işlemin pay sahiplerinin denetimine tabi tutularak şirketin ve yine pay sahiplerinin menfaatlerinin korumasının amaçlandığı görülmektedir. Dolayısıyla kuralda öngörülen düzenlemenin mülkiyet hakkı ve teşebbüs özgürlüğü bağlamında devletin pozitif yükümlülüğü kapsamında alınmış bir tedbir olduğu anlaşılmaktadır.

30. Öte yandan kural, esasen pay sahiplerinin yatırım değerini doğrudan etkileyebilecek nitelikteki işlemlerin şirket yönetimi tarafından tek başına gerçekleştirilmesini önlemeyi amaçlamaktadır. Bu yönüyle kural, bir yandan şirketin ticari faaliyetlerini etkin biçimde yürütme serbestisi ile şirket mal

varlığı üzerinde tasarruf yetkisini sınırlandırırken diğer yandan pay sahiplerinin şirket mal varlığının korunmasına yönelik menfaatlerini güvence altına almaktadır.

31. Ayrıca bu tür işlemlerin tarafı olan üçüncü kişilerin hukuki güvenliğinin sağlanması da gözetilmesi gereken menfaatler arasındadır. Bu bağlamda kuralın anayasallık denetiminde pay sahiplerinin, şirket yönetimini elinde bulunduranların ve işlemin tarafı üçüncü kişilerin menfaatleri arasında adil bir dengenin kurulup kurulmadığının değerlendirilmesi gerekir. Devletin özel kişiler arasındaki ilişkileri düzenlerken taraflardan biri aleyhine aşırı bir külfet doğurmayan ve menfaatler arasında makul bir denge kuran bir hukuki çerçeve oluşturması Anayasa'nın 5., 35. ve 48. maddeleri bağlamında devlete yüklenen pozitif yükümlülüklerin bir gereğidir.

32. Kuralda genel kurul kararı alınması gereken işlemler, önemli miktarda şirket varlığının toptan satışı olarak belirlenmiştir. İşleme konu şirket varlığının önemli miktar oluşturup oluşturmadığının her somut olayın özelliklerine göre tespit edileceği açıktır. Bununla birlikte yargı kararlarında önemli miktarda şirket varlığına ilişkin işlemlerin farklı ölçütler üzerinden belirlendiği ve satış dışındaki bazı işlemlerin de kural kapsamında değerlendirildiği görülmektedir. Dolayısıyla kuralda toptan satışı ancak şirket genel kurul kararıyla mümkün olan önemli miktarda şirket varlığı ile yapılacak işlemin kapsamının açık ve net olarak düzenlendiği gözetildiğinde kuralın belirli ve öngörülebilir olduğu anlaşılmaktadır.

33. Bu çerçevede kuralın anonim şirket mal varlığının korunması suretiyle pay sahiplerinin menfaatlerini güvence altına aldığı, buna karşılık şirket yönetiminin ticari faaliyetleri yürütme serbestisini de bütünüyle ortadan kaldırmadığı görülmektedir.

34. Ayrıca üçüncü kişiler bakımından genel kurul kararı alınmaksızın yapılan işlemin sonuçları da gözetilerek menfaatler dengesinin sağlanıp sağlanmadığının belirlenmesi gerekir.

35. Kural kapsamında genel kurul kararı alınmaksızın yapılan işlemler geçersiz olmakla birlikte bu işlemin tarafı olan kişilerin sözleşmenin geçersiz olması nedeniyle uğrayacağı zararların giderilmesini talep etmesine engel bir durum bulunmamaktadır. Diğer yandan üçüncü kişilerin işlem konusu şirket varlığının önemli olup olmadığını her durumda tespit etmesi mümkün olmayabilir. Ancak şirketin faaliyet alanı, piyasa hâkimiyeti, ekonomik büyüklüğü gibi hususlar dikkate alınarak şirket varlığının önem derecesinin belirlenmesinin mümkün olmadığı söylenemez. Buna göre işleme konu şirket varlığının önemli miktara tekabül edip etmediğini tespit edebilecek konumda olan üçüncü kişi, bu işlemin geçerliliği için genel kuruldan karar alınması gerektiğini öngörebilecek durumdadır. Dolayısıyla kuralla pay sahipleri, şirket yönetimi ve işlemin tarafı üçüncü kişilerin menfaatleri arasında makul bir denge kurulduğu sonucuna ulaşılmıştır.

36. Bu itibarla anonim şirket, pay sahipleri ve işlemin tarafı üçüncü kişiler arasındaki menfaat dengesini bozacak şekilde kişilere aşırı ve ölçüsüz bir külfet yüklemediği anlaşılan kuralın mülkiyet hakkı ile teşebbüs ve sözleşme özgürlükleri bağlamında devletin pozitif yükümlülükleriyle çelişen bir yönü bulunmamaktadır.

37. Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın 5., 35. ve 48. maddelerine aykırı değildir. İtirazın reddi gerekir.

Bir üye bu görüşe katılmamıştır.

Kuralın Anayasa'nın 2. ve 13. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüş ise de bu bağlamda belirtilen hususların Anayasa'nın 5., 35. ve 48. maddeleri yönünden yapılan değerlendirmeler kapsamında ele alınmış olması nedeniyle Anayasa'nın 2. ve 13. maddeleri yönünden ayrıca bir inceleme yapılmasına gerek görülmemiştir.

IV. YÜRÜRLÜĞÜN DURDURULMASI TALEBİ

38. Başvuru kararında özetle, itiraz konusu kuralın uygulanması halinde telafisi güç veya imkânsız sonuçların doğabileceği belirtilerek yürürlüğünün durdurulmasına karar verilmesi talep edilmiştir. 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 408. maddesinin (2) numaralı fıkrasının (f) bendine yönelik iptal talebi 13/5/2026 tarihli ve E.2025/226, K.2026/112 sayılı kararla reddedildiğinden bu bende ilişkin yürürlüğün durdurulması talebinin REDDİNE 13/5/2026 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

V. HÜKÜM

13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 408. maddesinin (2) numaralı fıkrasının (f) bendinin Anayasa'ya aykırı olmadığına ve itirazın REDDİNE, bir üyenin karşıoyu ve OYÇOKLUĞUYLA 13/5/2026 tarihinde karar verildi.

KARŞIOY (üye adı derlemeye alınmamıştır)

1. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 408. maddesinin (2) numaralı fıkrasının (f) bendinde yer alan "önemli miktarda şirket varlığının toptan satışı" ibaresinin Anayasa'ya aykırı olmadığına ve itirazın reddine ilişkin çoğunluk görüşüne aşağıda açıklanan nedenlerle katılmıyorum.

2. Anayasa'nın 2. maddesinde yer alan hukuk devleti ilkesi ile 13. maddesinde öngörülen kanunilik şartı, temel hak ve özgürlüklere müdahale eden kuralların yeterince açık ve öngörülebilir olmasını gerektirir. Bu gereklilik, mülkiyet hakkı ile çalışma ve sözleşme özgürlüğünü etkileyen düzenlemeler bakımından ayrı bir önem taşımaktadır.

3. İtiraz konusu kuralda yer alan "önemli miktar" kavramının neyi ifade ettiği ve hangi ölçütlere göre belirleneceği kanunda gösterilmemiştir. Bu nedenle kavramın içeriği büyük ölçüde yargı kararlarıyla şekillenmektedir. Nitekim Yargıtay uygulamasında tek bir ölçüt benimsenmemiş, somut olayın özelliklerine göre farklı değerlendirmeler yapılmıştır. Hatta kanun metninde açıkça yer almayan bazı işlemlerin de içtihat yoluyla kural kapsamına dâhil edildiği görülmektedir. Bu durum, kuralın sınırlarının kanunla yeterli açıklıkta çizilmediğini göstermektedir.

4. Anayasa'nın 5. maddesi uyarınca devlet, temel haklar arasında adil bir denge kurmakla yükümlüdür. Bu çerçevede yapılacak değerlendirmede yalnızca pay sahiplerinin menfaatleri değil, işlemin tarafı olan iyiniyetli üçüncü kişilerin hakları da dikkate alınmalıdır. Zira Anayasa'nın 35. maddesi kapsamında korunan mülkiyet hakkı, sözleşmeden doğan alacak haklarını da kapsamaktadır.

5. Halka açık olmayan anonim şirketlerde üçüncü kişilerin şirketin aktif büyüklüğüne, mali tablolarına veya ciro verilerine ulaşması çoğu zaman mümkün değildir. Bu nedenle, erişemedikleri bilgilere dayanarak işlemin kural kapsamına girip girmediğini önceden öngörmelerini beklemek gerçekçi değildir. Böyle bir külfetin üçüncü kişilere yüklenmesi, hukuki güvenlik ilkesiyle bağdaşmamaktadır.

6. Türk Ticaret Kanunu'nun genel sistematiği, şirket içi yetki eksikliklerinin iyiniyetli üçüncü kişilere yansıtılmaması esasına dayanmaktadır. Buna karşılık itiraz konusu kural nedeniyle genel kurul kararı bulunmadan yapılan işlemler geçersizlik yaptırımıyla karşılaşabilmektedir. Üstelik bu risk herhangi bir süreyle sınırlandırılmış değildir ve ticaret sicilinin aleniyeti de üçüncü kişiler bakımından yeterli bir güvence sağlamamaktadır. Bu durum, ticari hayatta işlem güvenliğini zedeleyen sonuçlar doğurmaktadır.

7. Çoğunluk kararında, üçüncü kişilerin uğrayabilecekleri zararların tazminat yoluyla giderilebileceği belirtilmiştir. Ancak sözleşmeden beklenen hukuki sonucun elde edilmesi ile sonradan tazminat ödenmesi aynı korumayı sağlamaz. Bu nedenle tazminat imkânının bulunması, tek başına müdahaleyi ölçülü hâle getirmeye yetmez.

8. Ölçülülük ilkesi yönünden bakıldığında, kuralın pay sahiplerinin korunması amacına hizmet ettiği kabul edilebilir. Bununla birlikte aynı amaca, haklara daha az müdahale eden yöntemlerle ulaşılması mümkündür. Nitekim halka açık ortaklıklara ilişkin düzenlemelerde daha belirli ölçütler benimsenmiştir. Benzer şekilde, yönetim kurulu üyelerinin sorumluluğuna gidilmesi, belirli bir süreyle sınırlı iptal edilebilirlik rejimi öngörülmesi veya tescile bağlı bir doğrulama mekanizması kurulması gibi daha hafif araçlar tercih edilebilecekken, süresiz bir geçersizlik riskinin kabul edilmesi gerekli ve orantılı görünmemektedir.

9. Sonuç olarak itiraz konusu kural, kapsamı kanunda yeterince belirlenmemiş bir kavrama dayanmakta ve iyiniyetli üçüncü kişiler bakımından süresiz bir geçersizlik riski doğurmaktadır. Bu hâliyle, pay sahiplerinin korunmasına yönelik meşru amaç ile mülkiyet hakkı ve sözleşme özgürlüğüne getirilen külfet arasında gözetilmesi gereken denge korunamamıştır.

10. Açıklanan nedenlerle, kuralın Anayasa'nın 2., 5., 13., 35. ve 48. maddelerine aykırı olduğu ve iptali gerektiği kanaatiyle çoğunluğun itirazın reddi yönündeki görüşüne katılmıyorum.